

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง : กรณีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาทักษะคิดต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาต่อการเมืองและการใช้สิทธิเลือกตั้ง ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 54.4) ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 31.2) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 92.8) ครอบครัวมีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท ต่อเดือน (ร้อยละ 49.4) อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ เกษตรกร (ร้อยละ 51.7)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้

นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด และเคยเป็นกรรมการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งน้อยที่สุด

ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นในประเด็นทางการเมืองกับผู้อื่นและเคยวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนักการเมืองกับผู้อื่นมากที่สุด นักศึกษาเคยเขียนจดหมาย แสดงความคิดเห็นทางการเมืองไปยังหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด

ด้านการรณรงค์ให้ความรู้ทางการเมือง พบว่านักศึกษานำข่าวสารทางการเมืองมาพูดคุย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น เช่น เพื่อน หรือคนในครอบครัวมากที่สุด และเคยจัดประชุมอบรม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองน้อยที่สุด

ด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง พบว่า นักศึกษาเคยร่วมประชุมกับกรรมการหรือแกนนำของกลุ่มการเมืองหรือนักการเมืองมากที่สุด และเคยร่วมชุมนุม เดินขบวนขับไล่เจ้าหน้าที่ของรัฐน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ทักษะคิดต่อการเมืองและการเลือกตั้งของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีทิศทางในเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีทัศนคติในเชิงบวกและค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย รองลงมา การเลือกตั้งเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักรู้เสมอว่า ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้สิทธิในการเลือกตั้งเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมือง

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีดังนี้

1. ต้องการคนดีมาปกครองประเทศดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. พรรครัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านให้ลดความขัดแย้งและควรปรองดองกันมากขึ้น
3. นักการเมืองต้องยอมรับผิดตามคำสั่งศาลที่ได้รับโทษตามกฎหมาย มิใช่ชักนำให้ประชาชนต่อต้านหรือปฏิเสธอำนาจศาล
4. นักการเมืองควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มิใช่เพราะระบบอุปถัมภ์หรือเครือญาติ
5. ควรจะมีหน่วยงานย่อยรับเรื่องร้องเรียนของนักศึกษาหรือโครงการอบรมความเป็นประชาธิปไตยให้แก่นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย สามัคคี คือ พลัง สามัคคีช่วยสร้างชาติ และรณรงค์มุ่งสนับสนุนการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
6. อยากให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งพิจารณาความเหมาะสม ชื่อสัตย์ และตั้งใจจริง ในการเลือกตัวแทนของประชาชน มิใช่เห็นแก่ทรัพย์สินเงินทอง

7. การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล ควรมีการจัดการอย่างเด็ดขาด ยุติธรรม และเท่าเทียมกัน ไม่เห็นแก่พรรคพวกหรือหมู่คณะของตนเอง

8. อยากให้นักการเมืองไทยทำตามสัญญาประชาคมก่อนการเลือกตั้ง มิใช่เพียงคำพูดเพื่อการหาเสียงเท่านั้น

9. การคอร์ปชั่นของทุกรัฐบาล มักจะเกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัย มากบ้างน้อยบ้าง แต่ถ้าทำให้เศรษฐกิจของชาติรุ่งเรือง สังคมและครอบครัวของประชาชนไม่อดอยาก เดือดร้อน หรือขัดสน ค่าครองชีพไม่ฝืดเคือง ก็ยอมรับได้

10. อยากให้มีการณรงค์และประชาสัมพันธ์ทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก

11. อยากให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการ และการปกครอง และการบริหารมหาวิทยาลัยของผู้บริหาร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. ด้านกิจกรรมการเลือกตั้ง นักศึกษามีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการดูแลการเลือกตั้งหรือมีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ในการเลือกตั้งหรือนักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองในการณรงค์หาเสียงให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการติดตามสถานการณ์ทางการเมือง นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการติดตามอ่านข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองทางโทรทัศน์หรือวิทยุ และมีส่วนร่วมในการเสนอเรื่องร้องเรียนให้กับนักการเมือง และมีการติดตามฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการจัดอบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเมืองยังน้อย และการช่วยอธิบายหรือชี้แจงนโยบายของพรรคการเมืองแก่ประชาชน อยู่ในระดับน้อย

4. ด้านการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเขียนจดหมายหรือบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไปยังรัฐบาลหรือนายกรัฐมนตรีและการเข้าร่วมประท้วงเมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบยังน้อย และมีการคัดค้านด้านกฎหมาย หรือคัดค้านโครงการที่รัฐบาลดำเนินการโดยมิชอบ และมีการจัดกิจกรรมทางการเมือง การเข้าร่วมกับกลุ่มผู้สนับสนุนนักการเมือง และร่วมเสนอแนะปัญหาให้กับกลุ่มนักการเมือง ตลอดจนการชักชวนผู้อื่น

ประท้วงหรืออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรี หรือส่งข้อความ (SMS) ไปตามรายการโทรศัพท์มือถือในปริมาณน้อย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ประยูรทอง (2547 : 80) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา : กรณีศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงกับมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ส่วน นักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ABAC) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกมล สำราญพงษ์ (2552 : 67) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา มีแสง (2544 : 70-72) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า นักศึกษาเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักศึกษาเพศหญิง อายุของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและนักศึกษาที่ศึกษาอยู่คณะต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง นักศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิกา ไสยรส (2550 : 81) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลชัยวารี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ควรมีนโยบายที่ส่งเสริมความรู้ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้แก่นักศึกษา
- 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ควรมีแผนในการปรับโครงสร้างหลักสูตรที่สามารถสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง เพื่อให้นักศึกษาทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองที่เป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป
- 2) มหาวิทยาลัยควรมีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดอบรมความรู้ด้านการเมืองให้กับบุคลากรภายนอก เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งมาอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้แก่ นักศึกษา รวมทั้งการส่งนักศึกษาเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการดำเนินการ

เลือกตั้ง หรือการฝึกงานในหน่วยงานนั้น ๆ ทำให้นักศึกษามีพัฒนาการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

3) ควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมือง หรือกิจกรรมทางการเมืองผ่านสื่อที่หลากหลายในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1) ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาคประชาชน เพื่อความครอบคลุมของเนื้อหามากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาเชิงลึก โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อที่จะสามารถอธิบายสาเหตุ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองชัดเจนมากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากขึ้น